

РЕШЕНИЕ

№ 222

гр. София, 27.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Машев

Членове: Златина Рубиева
Петя Алексиева

при участието на секретаря Красимира Г. Г.
като разгледа докладваното от Красимир Машев Въззивно гражданско дело
№ 20211000500831 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 3/01.02.2021 г., постановено по гр. дело № 141/2018 г. по описа на ОС-гр. Видин, ГО, изцяло са уважени предявените кумулативно обективно и пасивно субективно съединени конститутивни искове с правно основание чл. 75, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.) – макар в тази правна норма тези искове да са назовани „осъдителни” (с тези искове се цели съдът да допусне поисканата правна промяна, а именно отчуждаване в полза на държавата на притежавано от проверяваните лица имущество, придобито от незаконен източник), за отнемане в полза на държавата от патримониума на П. И. В. и „Евро Дивидент Инвест” ЕООД на основание чл. 72, във вр. с чл. 63, ал. 2, т. 1 и чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.), респ. по чл. 66, ал. 2, във вр. с чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.) имущество на обща стойност от **963946,20 лв.**, както следва: **I**) от П. И. В.: **1**) сума в размер на **14868,63 лв.** - равностойността на „платената сума за уравниване на дялове по договор за доброволна делба на идеални части от недвижим имот, сключен през 2010 г. между П. И. В. и брат му В. И. В.” и **2**) сума в размер на **500 лв.** – внесена сума от трето лице по разплащателна сметка в лева с IBAN ***** от „Първа инвестиционна банка” АД и **II**) от „Евро Дивидент Инвест” ЕООД: сумата от **485000 евро** (с легова равностойност от 948577,55 лв.), представляваща получен превод по сметка в евро с IBAN ***** открита в „Алфа Банк” АД на 14.12.2015 г., с нов IBAN ***** в „Юробанк България” АД, налична към момента на предявяване на исковата молба.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника П. И. В. (чрез назначените му от ОС-гр. Видин по реда на чл. 47, ал. 6 ГПК пет особени представители – такова „колективно” представителство нито е уредено в закона, нито би могло да постигне целите на закона, тъй като при противоречие в защитните позиции на множеството особени представители би се достигнало да фактически отказ от оказване на

високо квалифицирана правна помощ), който поддържа релевирания довод за недопустимост на обжалвания съдебен акт, тъй като не било ясно дали все още е висящо образуването срещу него наказателно производство (за извършено от него престъпление по чл. 253 НК), респ. не е бил спазен преклузивният срок за извършване на проверката, уреден в чл. 27 ЗОПДНПИ (отм.). Счита, че в процеса на доказване не са установени по несъмнен начин материалноправните предпоставки, обуславящи възникването на потестативното право за отнемане на незаконно придобито имущество от проверяваното лице, респ. от контролираното от него капиталово дружество – 1) имуществото да е придобито от незаконни източници; 2) сумите, които се иска да бъдат отнети в полза на държавата, да са били налични по сметка на проверяваното лице към момента на започване на проверката, респ. към момента на предявяване на исковата молба и 3) несъответствието между придобито през проверявания период имущество да надвишава значително нетния доход на проверяваното лице.

Но като е изяснено в Определението от 12.04.2021 г., постановено по реда на чл. 267, ал. 1 ГПК от настоящия съдебен състав, по силата на чл. 76, ал. 2, във вр. с чл. 66, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.) ответниците – физическо и юридическо лице (по твърдение на ищеца първият ответник контролира втория ответник по смисъла на определителната разпоредба, уредена в § 1, т. 2 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.)), са необходими задължителни другари, поради което съобразно тяхното тъждествено материалноправно положение решението задължително следва да е еднакво за тях – при възникналата съвместна процесуална легитимация (арг. чл. 216, ал. 2 ГПК). Именно защото ответникът-физическо лице е принципал на ответника-капиталово търговско дружество (от момента на учредяването му до настоящия момент), той изцяло го контролира, поради което за целите на специалния закон имуществото на ответното дружество трябва да се счете, че е притежавано от едноличния собственик на капитала.

Въззиваемият е подал в законоустановения срок отговор на въззивната жалба, в който излага становище за нейната неоснователност, като поддържа, че в процеса на доказване са установени всички материални предпоставки, обуславящи възникването на потестативното право за отнемане в полза на държавата на процесните суми.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата, освен когато трябва да се приложими императивна материалноправна норма, какъвто е настоящият случай.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

ОС-гр. Видин, ГО е бил сезиран с кумулативно обективно и пасивно субективно съединени конститутивни икове с правно основание чл. 75, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.). Тъй като КПКОНПИ е била сезирана от надлежния орган (ОП-гр. Пловдив) на 09.02.2016 г.,

следва да се прилага ЗОПДНПИ (отм.).

Преди въззивният съд да разгледа материалноправния спор по същество, трябва да отговори на поддържаните и пред САС правни доводи за недопустимост на исковото производство.

Както за допустимостта, така и за основателността на предявените от държавата (чрез своя процесуален субституент – КПКОНПИ) конститутивни иски за отнемане на незаконно придобито от ответниците имущество през проверявания период е ирелевантно обстоятелството дали образуваното наказателно производство е все още висящо, респ. дали то е прекратено – арг. чл. 2 от закона, предписващ, че производството ЗОПДНПИ (отм.) се провежда **независимо** от наказателното производство срещу проверяваното лице и/или свързаните с него лица (в тази смисъл е и правната норма, уредена в чл. 153, ал. 6 (нова - ДВ, бр. 1/2019 г.) ЗПКОНПИ, която изрично изясни този процесуалноправен спор – „Не съставляват законова пречка за съществуването и надлежното упражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобитото имущество в полза на държавата прекратяването на наказателното производство или влизането в сила на присъда, с която подсъдимият е признат за невинен...”. Това законодателно разрешение бе възприето след постановяването на [ТР № 4/07.12.2018 г. на ОСГК](#) на ВКС, в което беше възприето противното правно съждение.

Срокът по чл. 27 ЗОПДНПИ (отм.), през който се осъществява проверката, е инструктивен, а не преклузивен, поради което неговото изтичане не предпоставя недопустимост на съдебното производство, образувано по конститутивен иск за отнемане на незаконно придобито имущество през проверявания период. В този смисъл са и задължителните за правосъдните органи тълкувателни разяснения, дадени в [ТР № 1/4.06.2020 г. на ВКС](#) по т. д. № 1/2018 г., ОСГК – „Изтичането на срока за проверка по... [чл. 27, ал. 1 и 2 ЗОДНПИ](#) (отм.)... не е процесуална пречка за надлежното упражняване и съществуването на правото на иск и на материалното право на държавата за отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност и на незаконно придобито имущество, т. е. предвиденият в... [чл. 27, ал. 1 и 2 ЗОДНПИ](#) (отм.)... срок за извършване на проверки и събиране на доказателства за установяване на произхода и местонахождението на имущество, за което има данни, че е придобито пряко или косвено от престъпна дейност, е инструктивен, и е допустимо образуване на производство по... [чл. 74 ЗОДНПИ](#) (отм.)... след изтичане на този срок”.

Следователно, всички поддържани и пред настоящата съдебна инстанция правни доводи за недопустимост на настоящото исково производство, респ. за недопустимост на първоинстанционно решение се явяват неоснователни, поради което въззивният съд трябва да разгледа по същество предявеното пред съда спорно материално право.

За да възникне потестативното право на държавата за отнемане на незаконно придобито имущество, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните материални предпоставки (юридически факти): 1) проверяваното лице, което контролира определено юридическо лице по смисъла на § 1, т. 2 от закона, през проверявания период да

е привлечено като обвиняем за престъпление измежду тези, които са изброени в чл. 22, ал. 1 от закона; 2) през проверявания период да е налице значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице по смисъла на определителната разпоредба, уредена в § 1, т. 7 от ДР на закона – при несъответствие между имуществото и нетния доход, надвишаващ 150 000 лв. за целия проверяван период; 3) въз основа на доказателствата по делото да е формирано основателно предположение, че придобитото от проверяваното лице имущество е от незаконен източник, като съгласно определителната правна норма, уредена в чл. 21, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), обосновано е онова предположение, когато се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице (над 150000 лв.); 4) имуществото да е придобито в срока по чл. 27, ал. 3 от закона – в период от 10 години назад от предявяване на иска и 5) то да не е придобито със законен източник на средства.

Първите четири материални предпоставки следва да бъдат установени от ищеца чрез пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК, а на ответника принадлежи процесуалното задължение (доказателствената тежест) да установи, че имуществото, което е на значителна стойност, е придобито със средства от законен произход (в този смисъл са и задължителните за правоприлагащите органи тълкувателни разяснения, дадени в ТР № 7/30.06.2014 г. на ВКС по т. д. № 7/2013 г., ОСГК – „Неустановяването на законен източник за придобиване на имущество не замества основателното предположение..., а само освобождава Комисията от тежестта да я установи по несъмнен начин”, което, макар и да е прието по приложението на чл. 4 ЗОПДИППД (отм.), в тази част не е загубило своето действие.

ВКС вече е формирал константна практика по правилното тълкуване и прилагане на ЗОПДНПИ (отм.) - с Решение № 97/18.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3224/2017 г., IV г. о., ГК, препотвърдена с Решение № 137/02.11.2018 г. по гр. д. № 2507/2017 г., IV г. о. на ВКС, Решение № 83/20.07.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4939/2017 г., IV г. о., ГК; Решение № 147/16.09.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1998/2018 г., IV г. о., ГК и пр., поради което настоящият съдебен състав следва да се ръководи от принципните правни постановки в Решение № 97/18.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3224/2017 г., IV г. о., ГК, които за целите на настоящото изложение трябва да се цитират, като важните за правилното решаване на настоящия спор съждения трябва да се подчертаят - за яснота на изложението и на страните.

Приход е всяко **постъпление** на имуществено благо в патримониума на правния субект, а разход - всяко **напускане** на имуществено благо от същия патримониум... Задължение да отчитат приходите и разходите си имат само търговците и другите физически и юридически лица, които по закон са длъжни да водят счетоводство. Останалите лица не са длъжни да отчитат и доказват нито приходите, нито разходите си. **Приходи и разходи не подлежат на отнемане по никакъв ред...** Доход са имуществените блага, с които се увеличава патримониума на лицето в резултат на получените приходи от отделна дейност и извършените разходи, свързани с осъществяването на дейността. Доходите могат да бъдат законни и незаконни, доколкото са свързани с определена дейност, която може да е забранена със закон (дейността може да е абсолютно забранена, да е подчинена на особен

режим, който позволява само на определени лица да я извършват или да е забранено извличането на доход от тази дейност) или незабранена. **Само доходите от забранена със закон дейност са незаконни** (те са **краен брой**, тъй като са **изрично и изчерпателно** посочени в действащите към съответния момент закони), **всички останали доходи** от всякакви възможни дейности са законни (те са **неизброими**). Затова доход може да бъде отнет само на основание чл. 53, ал. 2, б. „б“ НК, когато той произтича от надлежно установено по реда на НПК престъпление, ако придобитото чрез престъплението (според терминологията на НК) не подлежи на връщане или възстановяване. На това основание по наказателноправен ред може да бъде отнета равностойността на придобитото чрез престъплението, ако то липсва или е отчуждено.

На основание чл. 4 ЗОПДИППД (отм.), т. е. по гражданскоправен ред **не може** да бъде отнет доход, а **имущество** (придобито от престъпна дейност). По гражданскоправен ред на основание чл. 4 ЗОПДИППД (отм.) на отнемане подлежи имущество - при наличието на обосновано предложение, че неговото придобиване е свързано с престъпната дейност на лицето. На отнемане по реда на този закон обаче подлежи **налично** имущество, което съществува в патримониума на проверяваното или свързаните с него лица. Имущество, което е **напуснало** патримониума на проверяваното лице, не може да бъде отнето от него: ако имуществото се намира у свързани лица, то се отнема от тях; а ако е отчуждено в полза на трети лица, на отнемане подлежи равностойността на отчужденото имущество, когато отчуждаването е противопоставимо на държавата; а ако отчуждаването не е противопоставимо на държавата, имуществото се отнема от „приобретателя“.

Не са от забранена със закон дейност, т. е. законни са не само някои от посочените в § 1, ал. 4 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.) доходи, но също и: недекларираните доходи (всички декларираните за нуждите на данъчното облагане доходи се предполага да са законни); посочените и внесени по митническа декларация доходи също са законни, когато има данни проверяваният да е работил, макар и неофициално, в чужбина, но същите (или част от тях) може да са незаконни, ако напр. проверяваният е осъден за квалифицирана контрабанда; законни са също и доходите от полагане на труд или осъществяване на стопанска дейност в т. нар. „сива икономика“; доходите от гадателство, лична проституция и други дейности, които не всеки е готов да признае, че е извършвал.

Източниците на финансиране може да бъдат собствени и привлечени: собствени са наличното имущество и доходите (приходите минус разходите за осъществяването на дейността), а **привлечени са кредитите (заеми)** и субсидиите (безвъзмездни помощи) или даренията (грантове). Не винаги източникът на финансиране е източник на забогатяване. Източник на забогатяване не може да е нито наличното имущество (то се трансформира в новопридобитото), **нито кредитите**, защото с получаването им възниква задължение за тяхното връщане... Източникът на финансиране е незаконен, ако **доходът е незаконен**. Във всички останали случаи източникът на финансиране е законен. Кредитът е законен източник на финансиране, но получаването му не обогатява кредитополучателя. Кредитът обяснява временното превишение на придобитото имущество над дохода. Забогатяване ще е налице,

когато кредитът бъде върнат от доходи или безвъзмездни помощи и дарения. Ако кредитът още не е върнат или бъде върнат от осребряване на придобитото или друго налично имущество, няма да е налице забогатяване.

Придобито имущество са всички имуществени блага, които субектът **някога** е **притежавал**; а отчуждено имущество е придобито имущество, което в последствие е напуснало патримониума на собственика, тъй като е преминало в собственост на друго лице (чрез сделка, по давност или публичен акт с отчуждително действие). Преобразувано имущество е имуществено благо, което в резултат на фактически или правни действия е трансформирано в друго имуществено благо. . . **Притежавано** имущество е придобито имущество, което **продължава** да се намира в патримониума на субекта, тъй като не е отчуждено или изоставено, нито е потребено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало. Непритежавано е имущество, което е било придобито, но вече е напуснало патримониума на лицето, тъй като е отчуждено, изоставено, потребено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало. Притежаваното имущество има придобивна стойност, която показва какъв паричен ресурс е вложен за неговото придобиване, както и стойност при отчуждаване, която показва какъв паричен ресурс е получен при отчуждаването му (след приспадане на разходите за подобрения). На основание чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.), т. е. по гражданскоправен ред не може да бъде отнет доход, а **имущество** (което е незаконно придобито). **Незаконно** придобито може да е **само** имуществото, влязло в патримониума на проверяваното и свързаните с него лица **през изследвания период**, което е **налично в края на този период**. Не може да се установява незаконност на която и да било част от имуществото, което проверяваното и свързаните с него лица са притежавали в началото на изследвания (за всяко от тях) период... В § 1, т. 7 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.) е посочено значението на понятието „Значително несъответствие” - онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 150000 лв. за целия проверяван период (а не година по година, в какъвто смисъл са извършените изчисления от Комисията). В мотивите на решение № 13/13.10.2012 г. по конституционно дело 6/2012 г. IV, т. 1 на Конституционния съд на Република България, е прието, че на изследване подлежи имуществото, с което проверяваният е разполагал в началото и края на изследвания период, увеличението му през същия период от законни източници (трудова дейност, частно предприемачество, наследяване, сделки и пр.), направените през това време разходи и възникналите задължения.

На отнемане по реда на този закон също подлежи **налично в края на изследвания период** имущество, което **съществува** в патримониума на проверяваното или свързаните с него лица. Имущество, което е **напуснало** патримониума на проверяваното лице **не може** да бъде отнето от него - ако то се намира у свързани лица, **отнема се от тях**. Ако в края на изследвания период лицето **притежава незаконно придобито имущество**, но то или някаква част от него **липсва** (освен при кражба, погиване или друго събитие, за което ответникът няма вина) или е **отчуждена**, отнема се съответната равностойност към този момент. **Не може** да се отнеме **равностойността на имущество**, което е **преминало през**

патримониума на проверяваното лице, т. е. **не е в негово притежание в края на изследвания период**, тъй като не е необходимо да се доказва, че равностойността на отчужденото през изследвания период имущество е вложена в придобиването на друго имущество до изтичането на този период. Когато придобито през изследвания период имущество е отчуждено възмездно, тези обстоятелства могат да имат правно значение **само** доколкото има разлика между придобивната стойност и стойността при отчуждаването: ако придобивната стойност е по-висока, разликата е разход, а ако стойността при отчуждаването е по-висока, разликата е доход. Дали този доход е законен ще се установи, **след като** бъде преценен размерът на превишението, ако е налице такова в края на изследвания период.

За да достигне до правния извод, че през целия процесен период при установяване на салдото между приходите и разходите на проверяваното лице извършените разходи от ответника за придобиване на имуществото, предмет на предявените конститутивни иски, надвишават значително техните законни приходи (над 150000 лв. определителната правна норма, уредена в § 1, т. 7 от ДР на закона), представляващи „нетните доходи” по смисъла на определителната разпоредба на § 1, т. 5 от ДР на закона (приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му, като „обичайни разходи” са разходите за издръжка на лицето и на членовете на семейството му съобразно данните на Националния статистически институт – арг. § 1, т. 6 от ДР на закона), първоинстанционният съд, без да е извършвал съпоставка между придобитото през проверявания период имущество и нетните разходи (буквално са възпроизведени изложените фактически твърдения в исковата молба), е приел, че „през проверявания период ответникът П. И. В. и контролираното от него „Евро дивидент инвест” ЕООД не са извършвали по същество никаква стопанска дейност, не са реализирали доходи, не са декларирали и патили данъци и пр.; липсва каквото и да било разумно основание за превеждане по сметката на контролираното от П. И. В. дружество „Евро дивидент инвест” ЕООД – да се извършват банкови преводи в огромни размери; укриването на ответника П. И. В. и невъзможността да бъде намерен въпреки положените усилия са индичия за участието му в престъпна дейност и стремеж да осуети наказателно преследване”, поради което е достигнал до правния извод, че трябва да бъдат отнети в полза на държавата наличните имущества, както и равностойността на всички отчуждени имуществени права през проверявания период - общо в размер на сумата от 963946,20 лв.

Както бе изяснено, при определяне стойността на „нетните доходи” по смисъла на § 1, т. 8 от ДР на закона не трябва да се преценява дали съответни доходи, приходи и източници на финансиране са законни или не - принципно, преценката за законност на придобиването се извършва при констатирано значително несъответствие между имуществото и нетния доход (арг. § 1, т. 3 от ДР на закона), като на отнемане подлежи именно незаконно придобитото имущество, а **не дохода или прихода** (арг. чл. 141, във вр. с чл. 142, ал. 2 от закона).

Установява се, че проверяваното лице П. И. В. е бил привлечен в качеството на обвиняем по ДП № 660/2015 г. по описа на ОД на МВР-гр. Пловдив, пр. пр. № 8507/2015 г.

по описа на ОП-гр. Пловдив за извършване на следното престъпно деяние: в съучастие с друго лице е направил опит да получи чрез банков превод сума в размер на 485000 евро, за която е могъл да предположи, че е придобита чрез престъпление – измама, извършено в Република Франция, като имуществото е в особено големи размери и случаят е особено тежък – престъпление по чл. 253, ал. 5, във вр. с ал. 2, във вр. с ал. 1, във вр. с чл. 20, ал. 2, във вр. с ал. 1, във вр. с чл. 18, ал. 1 НК, т.е. престъпление, посочено в чл. 22, ал. 1, т. 18 от закона, при обвинението в извършване на което ищецът е започнал процесното административно производство.

От приетата от ОС-гр. Видин и **неоспорена** от страните ССЕ се установява, че обичайните разходи на ответника по смисъла на определителната разпоредба, уредена в § 1, т. 6 от ДР на закона, за проверявания период възлизат на сумата общо от **39388,75 лв.**, а в извънредните разходи трябва да се включат и следните суми: **1) 20000 лв.** – разходи за заплащане на парично уравнение на придобити идеални части от правото на собственост върху два недвижими имота по договор за доброволна делба с нотариална заверка на подписа, вписан в СВ-Видин с акт № 45/30.09.2010 г.; **2) 2 лв.** – разходи за придобиване на дружествени дялове през 2015 г.; **3) 184 лв.** – погасена част от банков кредит по договор за потребителски кредит с „Ти Би Ай Кредит” ЕАД, сключен на 03.01.2008 г.; **4) 721 лв.** – погасяване на същия кредит през 2008 г.; **5) 1630 лв.** – разходи за „предсрочно погасяване на кредит”; **6) 228 лв.** – сборът от сумите за погасяване на банков кредит по договор с „Юробанк България” АД от 2009 г.; **7) 465 лв.** – сборът от сумите за погасяване на банков кредит по договор за банков кредит, отпуснат на 10.10.2018 г.; **8) 3360 лв.** – разходи за предсрочно погасяване на кредита; **9) 22 лв.** – плащане към Агенция по кадастъра; **9) 6720 лв.** – общо погасена сума по договор за банков кредит от 15.08.2007 г., сключен с „ПИБ” АД; **10) 1275,08 лв.** – общо погасена сума по договор за потребителски кредит, сключен на 21.07.2010 г.; **11) 550 лв.** – сборът от погасителните вноски по договор за потребителски кредит, сключен 17.02.2009 г. и **12) 219,89 лв.** - заплатени данъци към Общината. Следователно, всички разходи (обичайни и извънредни) на ответника през проверявания период са в размер на сумата общо от **74765,72 лв.** (39388,75 лв. + 20000 лв. + 2 лв. + 184 лв. + 721 лв. + 1630 лв. + 228 лв. + 465 лв. + 3360 лв. + 22 лв. + 6720 лв. + 1275,08 лв. + 550 лв.).

Изяснява се, че през проверявания период ответникът е получил следните доходи: **1) 23933,36 лв.** – осигурителен доход (декларирани доходи пред данъчните органи); **2) 41461,72 лв.** – продажна цена по пазарна стойност за отчуждаване на имот на 20.04.2011 г. **3) 400 лв.** – усвоен кредит по договор за потребителски кредит с „Ти Би Ай Кредит” ЕАД, сключен на 28.12.2007 г.; **4) 1630 лв.** – постъпила по банкова сметка сума на 10.10.2008 г. с „основание предсрочно погасяване на кредит”; **5) 3400 лв.** – усвоен кредит на 13.05.2009 г.; **6) 1780 лв.** – усвоен кредит на 10.10.2008 г.; **7) 3360 лв.** – постъпила по банкова сметка на 13.05.2009 г.; **8) 22 лв.** – постъпила сума с цел плащане на такса по сметка на Агенция по кадастъра; **9) 101,36 лв.** – сбор от постъпили по банкова сметка суми, представляваща „възнаграждение за сътрудници”; **10) 4900 лв.** – усвоен кредит на 15.08.2007 г.; **11) 4436,88 лв.** – усвоен на 23.07.2010 г. кредит, като тази сума е прехвърлена в друга банкова сметка за

окончателно погасяване на предходен кредит; **12) 2980 лв.** – усвоен кредит през 2009 г.; **13) 50 лв.** – вноска от титуляра; **14) 500 лв.** – банков превод от трето лице, като тези суми впоследствие са изтеглени на каса и **15) 990 лв.** – усвоен кредит на 29.06.2015 г. Следователно, всички приходи за проверявания период са в размер общо на сумата от **89945,32 лв.** (23933,36 лв. + 41461,72 лв. + 400 лв. + 1630 лв. + 3400 лв. + 1780 лв. + 3360 лв. + 22 лв. + 101,36 лв. + 4900 лв. + 4436,88 лв. + 2980 лв. + 50 лв. + 500 лв. + 990 лв.).

Както бе пояснено, за целите на закона не следва да се преценява дали даден **доход, приход или източник на финансиране** е законен или не, ако това обстоятелство не е установено по несъмнен начин (напр. с влязла в сила присъда), а от съществено значение е законността на придобитото през проверявания период **имущество** и то след като се установи значително несъответствие по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на закона. Поради тази причина, в приходната част са включени всички суми, които са постъпили като авоари по банковите сметки, както и от отчуждаването на недвижим имот (до края на проверявания период). Принципно, когато проверяването лице изцяло контролира (като единствен принципал) дадено търговско дружество (когато изцяло притежава неговия капитал) – арг. чл. 66, ал. 2 от закона, придобитите от това капиталово дружество доходи трябва да се включат в приходната част на проверяваното лице (в икономическия смисъл на това понятие едноличното търговско дружество е alter ego – „другото Аз”, на физическото лице – негов принципал). В този смисъл, би трябвало постъпилата по банкова сметка на „Евро дивидент инвест” ЕООД сума в размер на 485000 евро (с легова равностойност от 948577,55 лв.) да бъде включена в приходната част на ответника-физическо лице – през проверявания период.

Но от влязлото в сила на 14.05.2021 г. Решение № 17/14.05.2021 г., постановена по т. д. № 77/2020 г. по описа на ОС-гр. Видин, ТК, се установява, че ответникът „Евро дивидент инвест” ЕООД е осъден да възстанови тази сума по предявения кондикционен иск с правно основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД на лицето, от чийто патримониум тези парични суми са излезли (френското командитно дружество с акции „Ай Ди Ай”) – при начална липса на годеи юридически факт.

На основание чл. 297 ГПК съдът, който разглежда исквете за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, е обвързан от влязлото в сила решение на друг национален съд, с което – със СПН, е установено, че придобитата от ответника-търговско дружество имуществена облага е от **незаконен източник** – при **липса на годеи юридически факт** (при начална липса на правно основание по смисъла на чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД).

Наистина, при определяне стойността на „нетните доходи” по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на закона не трябва да се преценява дали съответни доходи, приходи и източници на финансиране са законни или не - принципно, преценката за законност на придобиването се извършва при констатирано значително несъответствие между несъответствието между имуществото и нетния доход (арг. § 1, т. 7 от ДР на закона), като на отнемане подлежи именно незаконно придобитото имущество, а **не дохода или прихода** (арг. чл. 62, във вр. с

чл. 63, ал. 2 от закона). Но когато по несъмнен, безспорен начин е доказано, че даден доход, приход или източник на финансиране е от **незаконен** произход (с аргумент от обратното основание от § 1, т. 4 от закона - „за придобиването на които е установен законен източник”) - той не следва да формира нетния доход по § 1, т. 5 от ДР на закона. В този смисъл са и мотивите в цитираното Решение № 97/18.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3224/2017 г., IV г. о. - „посочените в § 1, ал. 4 ДР ЗОПДНПИ (отм.) доходи... (или част от тях) **може да са незаконни**, ако напр. проверяваният е осъден за квалифицирана контрабанда”.

Следователно, когато част от доходите са от незаконен източник („придобити” при неоснователно (**незаконно**) обогатяване) и това обстоятелство е установено с влязло в сила решение, какъвто е настоящият случай, те трябва **да се изключат** при формиране на нетния доход по § 1, т. 5 от ДР на закона, но **да се включат** в имууществото по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на закона, което е налично към момента на предявяване на исковата молба, тъй като са придобити през проверявания период от ответника и са били включени **в неговия патримониум** (както бе изяснено, когато проверяваното лице изцяло контролира търговското дружество, в икономическия смисъл на това понятие и съобразно целите на специалния закон придобитите от контролираното юридическо лице имущества принадлежат на физическото лице-негов принципал, какъвто е настоящият случай).

При така приетите за установени правнорелевантни факти настоящата съдебна инстанция достига до фактическия извод, че през проверявания 10-годишен период проверяваното лице е получило приходи общо в размер на **89945,32 лв.**

Следователно, нетните доходи по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на закона възлиза на положителна величина от **15179,60 лв.** (89945,32 лв. приход - 74765,72 лв. обичайни и извънредни разходи).

Както бе изяснено, в имуществото по смисъла на § 1, т. 4 от закона не се включват разходи за придобиване на движими и недвижими вещи, дружествени дялове, акции и други имуществени блага, а самите материални блага, поради което в патримониума на ответникът за проверявания период не следва да се включват разходите за погасяване на кредити, за придобиване на имоти, както и сумите, които ответниците са придобили при продажба на недвижими вещи, а стойността на наличните към края на проверявания период авоари, недвижими и движими вещи. Следователно, въззивният съд трябва да определи стойността придобитото имущество, както следва: **1) 22900 лв.**, представляваща стойността на придобитите ½ ид. част от апартамента и масивния гараж въз основа на договора за делба на придобитата по наследство имущество, сключен на 30.09.2010 г. с брата на проверяваното лице (по пазарна стойност на тези имоти към момента на тяхното придобиване – съгласно приетата от САС като компетентно изготвена и неоспорена от страните СОЕ); **2) 2 лв.** – стойността на придобитите дружествени дялове от проверяваното лице и **3) 948577,55 лв.** (левава равностойност на 485000 евро), постъпили по банковата сметка на ответното търговско дружество – тъй като тази сума е налична към подаване на исковата молба, тя трябва да се включи в имуществото на проверяваното лице по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на закона (както бе изяснено, юридическото лице, титуляр на тази банкова

сметка, изцяло е контролирано от неговия принципал (чрез „другото Аз“).

Към имуществото на проверяваното лице не трябва да се включва пазарната стойност на придобитите въз основа на придобивна давност шест застроени и незастроени УПИ, намиращи се в с. Граничак, община Белоградчик, тъй като ответникът-физическо лице не е осъществил за придобиването им насрещна престация.

При така приетите за установени правнорелевантни факти настоящата съдебна инстанция достига до фактическия извод, че през проверявания 10-годишен период ответникът-физическо лице е придобило имущество получили приходи общо в размер на **971479,55 лв.** (22900 лв. + 2 лв. + 948577,55 лв.).

Следователно, налице е превишаване по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на закона на придобитото през проверявания период имущество (971479,55 лв.) и нетния доход (15179,60 лв.), като несъответствието между имуществото по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на закона и нетния доход по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на закона е **956299,95 лв.**, поради което то е значително (над 150000 лв.).

В този смисъл, комисията установи в процеса на доказване осъществяването в обективната действителност на първата материална предпоставка, обуславяща основателността на предявените конститутивни искиове.

Ответниците, които са в тъждествено материалноправно положение (както бе изяснено, проверяваното лице е единствен принципал на търговското дружество, поради което той правно и икономически го контролира), са необходими задължителни другари в настоящото съдебно производство, поради което решението на въззивния съд не само може, но трябва да е идентично за всеки един от тях – в този смисъл е и правната норма, уредена в чл. 271, ал. 3 ГПК („Съдът отменя решението и по отношение на **необжалвалите** необходими другари на жалбоподателя“).

В чл. 5, ал. 1 от закона е уредена законна оборима презумпция, съгласно която незаконно е това имущество, за придобиването на което не е установен законен източник. Всяка законна презумпция като процесуално правило размества тежестта на доказване, поради което процесуалното задължение за установяване, че придобитото имущество през проверявания период, за което се установява значително несъответствие по смисъла на § 1, т. 7 от закона, е от законен източник, принадлежи на ответниците.

В случай че през целия проверяван период се установява **съществено несъответствие** между **законно** получения доход и придобитото имущество, от това обстоятелство може да се изведе основателно предположение по смисъла на чл. 21, ал. 2 от закона, че тези имуществени права на значителна стойност са придобити от незаконен източник. Законен е онзи източник на финансиране, за който може да се докаже, че е получен на **годно правно основание** чрез положен труд от проверяваното лице, чрез заемни средства (кредити), дарение или след възмездно отчуждаване на притежавано от него имуществено благо, което е придобито от законни източници. Но ответниците трябва да установят чрез пълно и главно доказване, че съответното имуществено благо, което е

включено в техния патримониум през проверявания период, е придобито чрез **конкретни** законни източници на финансиране. Следователно, те трябва да докажат причинно-следствената връзка между придобивното основание и **законния** източник на финансиране за придобиване на съответното имуществено благо.

Целта на закона, изяснена в чл. 1, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.), е насочена към лишаване на проверяваното лице от материалните активи, придобити с незаконни средства. Но за да бъде постигната тази цел, на отнемане подлежат само имуществени блага, които са **налични** към края на проверявания период (включително наличните парични средства по банковите сметки). Когато са прехвърлени на свързан с проверяваното лице по смисъла на чл. 65 от закона правен субект, те се отнемат от това лице, а в случай че имущественото благо не е налично или е отчуждено възмездно в полза на трети добросъвестни лица - с аргумент от обратното основание от чл. 64, т. 2 от закона, се отнема паричната му равностойност - арг. чл. 72 от закона. Съгласно чл. 70 от закона в случаите, когато незаконно придобитото имущество е било частично или изцяло преобразувано в друго имущество, на отнемане подлежи преобразуваното имущество.

Както бе изяснено, на основание чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.), т. е. по гражданскоправен ред не може да бъде отнет доход, респ. разход, а **имущество** (което е незаконно придобито). **Незаконно** придобито може да е **само** имуществото, влязло в патримониума на проверяваното и свързаните с него лица **през изследвания период**, което обаче е **налично в края на този период**. **Не може** да се отнеме **равностойността на имущество**, което е **преминало** през патримониума на проверяваното лице, т. е. **не е в негово притежание в края на изследвания период**, тъй като не е необходимо да се доказва, че равностойността на отчужденото през изследвания период имущество е вложена в придобиването на друго имущество до изтичането на този период.

Паричните средства, които са **изразходвани** и не са **налични**, доколкото не е установено да са трансформирани в реални активи или да се намират **по сметка** на проверяваното лице или на лицата по чл. 63, чл. 64, чл. 65, чл. 66 и чл. 67 от ЗОПДНПИ (отм.), не попадат в предметния обхват на чл. 62 и чл. 63, ал. 2 от закона и не подлежат на отнемане. Тези парични средства следва да се третираят като преминали през имуществото на проверяваното лице. В този смисъл е и Решение № 147/16.09.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1998/2018 г., IV г. о., ГК.

При така приетите за установени правнорелевантни факти и изложените правни доводи настоящата съдебна инстанция достига до правния извод, че, макар и да е изяснено в процеса на доказване значителното превишение по смисъла на § 1, т. 7 от закона, не подлежат на отнемане в полза на държавата от проверяваното лице следните суми: **1) 14868,63 лв.**, представляваща равностойността на „платената сума за уравниване на дялове по договор за доброволна делба на идеални части от недвижим имот, сключен през 2010 г. между П. И. В. и брат му В. И. В.” (тя представлява **разход** за придобиване на вещни права, а не имущество по смисъла на специалния закон) и **2) сума в размер на 500 лв.** – внесена сума от трето лице по разплащателна сметка в лева с IBAN ***** от „Първа инвестиционна банка” АД (от приетата от първоинстанционния съд ССЕ се установява, че тази сума е постъпила по банковата сметка на проверяваното лице на 25.08.2011 г. – чрез паричен превод от трето лице, но впоследствие тя е била изтеглена; на 07.03.2012 г. по същата сметка е направена вноска в размер на същата сума – 500 лв., но тя е била изтеглена на 07.03.2012 г., като на 09.02.2016 г. салдото по тази банкова сметка е **отрицателна** величина – в размер на 1,60

лв.).

Неоснователен се явява и предявеният конститутивен иск срещу „Евро Дивидент Инвест” ЕООД за отнемане в полза на държавата на сумата от **485000 евро** (с левова равностойност от 948577,55 лв.), представляваща получен превод по сметка в евро с IBAN ***** открита в „Алфа Банк” АД на 14.12.2015 г., с нов IBAN ***** в „Юробанк България” АД, налична към момента на предявяване на исковата молба.

Както бе изяснено, това търговско дружество е „придобило” тази имотна облага без правно основание (годен юридически факт по смисъла на чл. 55 и сл. 33Д), поради което в икономическия смисъл на това понятие то не я притежава – макар и тя да е постъпила по негова банкова сметка, носител на паричното вземане за връщането е „увреденото” лице, от чийто патримониум то е излязло (френското командитно дружество с акции „Ай Ди Ай”, което е неин притежател). Именно с влязлото в сила на 14.05.2021 г. Решение № 17/14.05.2021 г., постановена по т. д. № 77/2020 г. по описа на ОС-гр. Видин, ТК, е постановено ответникът „Евро дивидент инвест” ЕООД да възстанови незаконно постъпилата в неговата банкова сметка, но „чужда” сума - по предявения кондикционен иск с правно основание чл. 55, ал. 1 33Д от лицето, от чийто патримониум тези парични суми са излезли (при начална липса на годен юридически факт). Следователно, не е допустимо в материалноправния смисъл на това понятие в полза на държавата да бъде отнето (вкл. конфискувано по наказателноправен ред) парично благо, което **не принадлежи** на проверяваното лице или на контролиран от него правен субект, какъвто е настоящият случай. В този смисъл са и тълкувателните разяснения, дадени по т. 1 от ТР № 2 от 21.12.2011 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2011 г., ОСНК, макар и във връзка с института на конфискацията на имущество от престъпния деец – „Още с ТР № 24/86 г., ВС, ОСНК е приел, че на отнемане в полза на държавата подлежат вещите, които **принадлежат** на виновния и са били предмет на умишлено престъпление, в случаите, предвидени в Особената част на кодекса, съобразно предпоставките, установени в чл. 53 НК, а всяко изключение от това правило следва да е изрично уредено...”.

Тази сума е с **доказан** (със СПН, като решението, с което е уважен кондикционният иск, е задължително за настоящия съд – арг. чл. 297 ГПК) „чужд” произход (принадлежи на трето лице), поради което това имуществено благо не подлежи на отнемане в полза на държавата като придобито от контролираното от проверяваното лице търговско дружество имущество.

От друга страна, с влязло в сила Определение № 2733/03.11.2022 г., постановено по ч. гр. д. № 2993/2022 г. по описа на САС, 3-ти търг. с-в, по молба на действителния носител на това имуществено благо (на паричното вземане по договора за банков влог с банката, в която е открита процесната банкова сметка) – френското командитно дружество с акции, на основание чл. 402 ГПК е отменено допуснато в полза на ищеца по настоящото дело обезпечение - запор върху банковата сметка на „Евро дивидент инвест” ЕООД, „по която ефективно са блокирани суми в размер на 484000 евро”, като въззивният съд по частното гражданско дело е достигнал до идентични правни изводи: „... ответникът не е придобил право върху преведената сума, т.к. същата е преведена без основание, т.е. имуществото (сумата пари) не принадлежи на ответника по иска на КПКОНПИ, поради което същата не може да бъде отнета в полза на държавата... На отнемане подлежат само имуществени права, незаконно придобити от ответника...”.

При така изяснените правнорелевантни факти и изложените правни доводи, макар и ищецът да е установил, че е налице значително несъответствие между придобитото от проверяваното лице имущество и нетния му доход - за целия проверяван период, по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на закона, поради недоказаност, че исковите суми са годен предмет на отнемане в полза на държавата, а именно че те представляват имущество по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на закона, във вр. с чл. 62 от закона, което да **принадлежи** на ответниците,

предявените конститутивни искиове се явяват изцяло неоснователни.

Тъй като правният извод на въззивния съд не съвпада с крайните правни съждения на първоинстанционния съд, обжалваното решение трябва изцяло да бъде отменено, като предявените искиове бъдат отхвърлени.

Тъй като ищецът е освободен от процесуалното задължение **предварително** да заплаща държавна такса за разглеждане на предявените от него искиове - на основание чл. 75, ал. 3 ЗОПДНПИ (отм.), съгласно чл. 78, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.) с решението си съдът трябва да присъди дължимата от Комисията държавна такса - тази правна норма е специална и дерогира правилата, уредени в чл. 84 ГПК, във вр. с чл. 162, ал. 2 ДОПК. Следователно, съобразно изхода на спора ищецът трябва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на ОС-ГР. ВИДИН държавна такса в размер на **38557,85 лв.**, а в полза на бюджета на САС сумата от **19278,93 лв.**

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 3/01.02.2021 г., постановено по гр. дело № 141/2018 г. по описа на ОС-гр. Видин, ГО, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО, с адрес гр. София, пл. „Св. Неделя” № 6 срещу П. И. В., ЕГН *****, с адрес гр. **, ул. „****“, вх.*, ет.*, ап.** и „ЕВРО ДИВИДЕНТ ИНВЕСТ” ЕООД, ЕИК 203833362, със седалище и адрес на управление гр. **, ул. „****“, вх.*, ет.*, ап.** искиове с правно основание чл. 75, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.) за отнемане в полза на държавата от патримониума на П. И. В. и „ЕВРО ДИВИДЕНТ ИНВЕСТ” ЕООД на основание чл. 62 и чл. 63, ал. 1 и чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.), респ. по чл. 66, ал. 2, във вр. с чл. 62 ЗОПДНПИ (отм.) на следното имущество на обща стойност от **963946,20 лв.:** **I)** от П. И. В.: **1)** сума в размер на **14868,63 лв.** - равностойността на „платената сума за уравниване на дялове по договор за доброволна делба на идеални части от недвижим имот, сключен през 2010 г. между П. И. В. и брат му В. И. В.” и **2)** сума в размер на **500 лв.** – внесена сума от трето лице по разплащателна сметка в лева с IBAN ***** в „Първа инвестиционна банка” АД и **II)** от „ЕВРО ДИВИДЕНТ ИНВЕСТ” ЕООД: сумата от **485000 евро** (с легова равностойност от 948577,55 лв.), представляваща получен превод по сметка в евро с IBAN ***** открита в „Алфа Банк” АД на 14.12.2015 г., с нов IBAN ***** в „Юробанк България” АД.

ОСЪЖДА на основание чл. 75, ал. 3 ЗОПДНПИ (отм.) КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО да заплати в полза на бюджета на ОС-гр. Видин сумата от **38557,85 лв.**, а в полза на бюджета на САС сумата от **19278,93 лв.** – държавна такса.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото Решение да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____